

Thật không thể nào hiểu nổi trong đầu họ nghĩ gì. Không thể nào mang tiếng đi đi về về Việt Nam mà lại làm mất thể diện quốc gia như thế.

Nguyễn Văn Tuấn - Theo dõi diễn tiến hội thảo về “An ninh hàng hải ở biển đông” do CSIS (Trung tâm nghiên cứu chiến lược quốc tế) tổ chức, tôi có phần thất vọng vì ... phe ta. Hôm qua, tôi bắt ra cửa giờ để nghe họ theo dõi hội thảo “Maritime Security in the South China Sea” do CSIS tổ chức. Tôi đã có bài theo dõi bài nói chuyện của TNS John McCain.

Trong bài nói chuyện, ông bắt đầu mô tả cách ý nghĩa biến cách kể chuyện ông đi thăm Miền Đông, nhưng xa lạ 18 lần xe mà chúng có xe nào đi (ngoại trừ xe của ông), rồi mới vào chỗ đúng chính là sự bất ổn ở biển đông. Ông nói rằng Trung Quốc là thủ phạm gây nên bất ổn, qua những hành động hiểu lầm và không báo trước đây. Ông nói như tát vào mặt Trung Quốc rằng những yêu sách đường biên giới là vô lý, bắt họ phải chấp: “các tuyên bố mà rằng quy định mà Trung Quốc tuyên bố trên biển Đông; các lý do căn bản cung cấp cho các tuyên bố này, không có cơ sở luật pháp quốc tế; và những hành động ngày càng quy định đoán mà Trung Quốc đang thực hiện để thực thi các quy định nhằm chiếm các vùng biển trong phạm vi 200 hải lý ngoài khơi biển của các nước ASEAN, như là trường hợp gần đây trong các sự kiện riêng biệt liên quan đến Việt Nam và Philippines.” Nghe cũng như là nhảm nhí! Việt Nam chúng ta đã nói đi nói lại nhiều lần, nhưng phải là nói từ McCain thì mới gây chú ý và nó cũng nặng nề hơn ASEAN nói.

Cũng như bất cứ hội nghị nào ở phương Tây, sau mỗi bài nói chuyện là phần hỏi và trả lời. Tôi

chú ý phán này vì đây là nháng trao đßi có khi rßt sáng đßng và thßt. Táng làm chair trong hßi nghß, tôi bißt nháng bußi vßn đßp nhß thß này sáng đßng nhß thß nào. Trong phán vßn đßp sau bài cßa McCain, có cháng 10 câu hßi. Nháng phán lßn xußt tß Mĩ, Trung Qußc và vài ngß i trong khßi ASEAN. Bußn cßi nhßt câu hßi cßa cô Tàu hßi ông McCain là ông có nháng lßi khuyßn cho Mĩ, vßy ông có lßi khuyßn nào cho Trung Qußc hay không! Còn mßt ý kißn cßa anh Tàu thì có lß không có ý kißn chßc hay hßn. Ông McCain lßch sß trß lßi tßng câu. Cũng có khi ông hßi ý khoßng 2 giây vßi chß tßa vß câu hßi cßa anh Tàu (có lß vì tißng Anh cßa anh Tàu quá kém nên ông McCain mußn hßi chß tßa xem ông ta nói gì). Nói chung tôi nghĩ bußi chßt vßn tßng đßi có chßt lßng.

Đißu làm tôi ngßc nhiên là không có ý kißn tß phái đoàn Vißt Nam. Hoàn toàn không. Đây là đißu hßi lß lòng, bßi vì trong bài nói chuyßn, ông McCain nhßc đßn Vißt Nam khá nhißu lßn và thßm chí còn có nháng câu chß có thß nói là “đßa tay ra bßt tay Vißt Nam”. Nháng gì ông ßy nói hoàn toàn có lßi cho Vißt Nam (và bßt lßi cho bßn Trung Qußc). ßy thß mà nháng ngß i đßi đißn Vißt Nam không hß đßt mßt câu hßi, không hß có mßt bình lußn, không hß nêu mßt ý kißn! May thay, có mßt vß phán Vißt (chßc là đßng ß Mĩ) đßng lên phát bißu và đßt câu hßi. Chß ßy hoan hô McCain (khi ông nói rßng nhßn quyßn là mßt yßu tß rßt quan trßng trong chính sách ngoßi giao cßa Mĩ), và có mßt đßng thú vß: đßi tên bißn “South China Sea” thành “Southeast Asian Sea”. Cß tßa cßi và ông McCain nói “Good idea” (ý tßng hay). Tôi cũng nghĩ ý tßng rßt hay.. Sau đó chß ßy đßt vài câu hßi cũng thú vß. Chß này rõ ràng là ngß i quen vßi hßi nghß qußc tß, tuy cách đßt câu hßi có vß dài dòng. Nói gì thì nói, may mßn là trong khi phái đoàn Vißt Nam kín mißng thì có mßt ngß i Vißt Nam mß mißng nói và nói cũng hay.

Sß khiêm tßn cßa phái đoàn Vißt Nam rßt khó gißi thích. Bay cß 24 giß tß Hà Nßi (?) sang Washington, tßn vài chßc ngàn đßla (tßc có thß cß tß đßng), đßt nßc đßng đßng trßc sß đß cßa kß thù, đßc ngß i ta bßnh vßc, mà không hß có mßt chß đß đßp lßi. Tßn tißn nhißu mà không có chß nào (ngoßi trß bài nói chuyßn mà tôi chßa đßc và chßa đßc xem qua) thì thßt là phí quá. ß nhóm cßa tôi, mßt qui tßc bßt thành văn là khi nghißn cßu sinh đi đß hßi nghß qußc tß, hß phßi có đßng gßp đßi hình thßc bài báo và nêu ý kißn hay câu hßi; không làm đßc đißu này chúng tôi cho là phí tißn và lßn sau khó có cß hßi đi đß hßi nghß. Đi đß hßi nghß không chß là “đßm chuông đi đßm xß ngß i”, mà còn là nâng cao sß hißn đißn cßa hai chß Vißt Nam trên trßng qußc tß, chß đâu phßi chß đßc báo cáo. Không thß khiêm tßn nhß thß đßc! Tßi sao Philippines hß có ý kißn mà Vißt Nam chßng có ý kißn nào?

Tôi tß hßi tßi sao nháng ngß i đßi đißn VN trong hßi nghß khiêm tßn nhß thß. Tôi nghĩ đßn nháng lí do nhß:

(a) không có ý gì đß hßi;

- (b) không hiểu được ý của McCain;
- (c) thiếu thông tin, nên chúng biết gì để nói;
- (d) thiếu thủng, chúng quen với văn hóa hội nghị quốc tế;
- (e) phải xin ý kiến cấp trên, vì sẽ nói ra ý gì không hợp với cấp trên;
- (f) kém tiếng Anh nên thiếu tin trong khi phát biểu; và
- (g) tất cả những lý do trên.

Lý do (a) thì không thật đúng, bởi vì chúng chọn phía Việt Nam có nhiều ý để bàn.

Lý do (b) thì chúng biết ra sao, vì hiểu cũng đòi hỏi kỹ năng ngôn ngữ.

Lý do (c) thì có thể (chúng “có thể” thôi), vì cán bộ chúng tiếp thu thông tin một chiều, nên khi được nghe được với rằng thông tin trong hội nghị họ trở nên lúng túng.

Lý do (d) thì sai, vì cán bộ ngoại giao chúng chọn là quen với chuyên ăn nói hay đi để hội nghị nhiều lần.

Lý do (e) rồi có thể, do ai cũng sợ một chúng nên thà im lặng chúng nói ra mà không đúng ý cấp trên thì ... rồi một vài vài nhà. :-).

Lý do (f) cũng rồi có thể, vì nghe qua các video nói tiếng Anh rồi khó hiểu. Ngay cả xem qua cái video của người được đưa tòa đại sứ VN tại Washington rồi phỏng vấn, tôi thấy rồi khó nghe và đến hiểu, không như cách trở rồi rồi engaged và rồi lively của bà Tôn Nữ Thị Ninh.

Thật ra, đây không phải là lần đầu các nhà ngoại giao Việt Nam “khiếm tốn” trên trường quốc tế. Trường này cũng có vài lần đàn ông ASEAN mà trong đó phía VN ít khi phát biểu gì. Ngay cả bên cạnh bà Hillary Clinton “miếng lưỡi” hùng hồn, người được đưa ngoại giao Việt Nam cũng rồi ... ít nói. Mới đây nhất, trong một hội nghị của các tổ chức xã hội dân sự ASEAN ở Jakarta (Indonesia), phái đoàn Việt Nam cũng có hành động khiếm nhã. Khi một diễn giả nói về tình trạng nhân quyền (hay gì đó?) không mấy tốt ở Việt Nam, một thành viên trong phái đoàn Việt Nam lấy muống gõ vào tách cà phê để làm át tiếng nói người phát biểu. Thật là một thái độ lòng, không văn minh chút nào. Tại sao không thỏ lộ ngôn ngữ mà lại làm trò nhếch nhếch? Thật không thể nào hiểu nổi trong đầu họ nghĩ gì. Không thể nào mang tiếng đại diện Việt Nam mà lại làm một thủ đoạn quốc gia nhếch nhếch.

Nguyên tắc của tôi là mỗi khi mình đi đâu ở nước ngoài mình phải là để ý đến thủ đoạn Việt Nam. Dù tôi không còn mang quốc tịch Việt Nam nữa, nhưng với cái hãnh diện với Việt Nam, nên khi đi công tác nước ngoài, tôi luôn nhìn trước xem sau mình nói và làm có gì ảnh hưởng tiêu cực đến nước Việt Nam hay không. Ngay cả nghiên cứu sinh của tôi, tôi cũng nói như thế: làm gì cũng phải nghĩ đến Việt Nam, chỉ ít mỗi người là một “đôi sỏ lộ đầu”. Do đó, tôi nghĩ trách nhiệm và nghĩa vụ của một người chính thức đại diện Việt Nam tại các diễn đàn quốc tế phải rất cao, và người dân hoàn toàn có quyền kỳ vọng họ phải là những người có tài, uyên bác, và hành xử lịch thiệp. Không có những attributes đó thì không nên đại diện Việt Nam. Không có

KHIÊM TỐN NGOAN HIỀN

Tên: Nguyễn Văn Tuấn

Tháng: 25 Tháng 6 Năm: 2011 23:15

Lý do gì phải khiêm tốn trước kẻ thù hung hãn khi mình có chính nghĩa. Chắc hẳn có lý do gì phải
tìm kiếm lời nói để không đóng góp vào tranh luận trong mặt đối diện quan trọng nhất
An ninh hàng hải bị đe dọa qua.

NVT

NguyenVanTuan.net